

# TalTechi majandusvõistlus gümnasistidele 2020 – testi osa vastused

Kokku osales võistlusel ja vastas testile 120 õpilast. Iga küsimuse juures on **rasvaselt** õige vastus ja sulgudes, mitu õpilast konkreetset varianti valis. Kokku oli 13 küsimust, mille puhul õige vastus oli ka kõige populaarsem vastus ning 7 küsimust, mille puhul nii ei olnud (nr 2, 3, 7, 12, 14, 16, ja 18). Levinuimad valed vastused **kollaselt**.

Lihtsaimad küsimused olid nr 1 ja 11 (75% vastas õigesti). Kõige vähem vastati õigesti nr 12 (10% õigesti).

1. Milline järgnevatest riikidest ei kuulu Euroopa Liitu?
  - a) Soome (2)
  - b) Taani (5)
  - c) **Norra (89)**
  - d) Rootsi (5)
  - e) Sloveenia (19)
2. Millise riigi majandus ei kuulu SKP poolest, arvestades ostujõu pariteediga, maailma TOP 15 sekka (2018. aasta andmetel)?
  - a) **Austraalia (21)**
  - b) **Brasiilia (50)**
  - c) **India (28)**
  - d) **Lõuna-Korea (21)**
3. Milline järgnevatest maksudest ei ole kohalik maks?
  - a) **Mootorsõidukimaks (32)**
  - b) teede ja tänavate sulgemise maks (11)
  - c) **maamaks (26)**
  - d) reklaamimaks (19)
  - e) **parkimistasu (32)**
4. Milline väide alljärgnevatest (2018. aasta andmetel) on õige?
  - a) Ligikaudu 25% maailma riikide majandustest kahanesis ja 75% kasvasid. (20)
  - b) Eesti majanduskasv oli alla Euroopa keskmise kasvutempo. (21)
  - c) **Eesti majanduskasv oli üle maailma keskmise kasvutempo. (52)**
  - d) Ligikaudu 60 riigi majandus kasvas rohkem kui 5%. (27)
5. Milline väide ei kehti USAs toimunud Suure depressiooni (1929–1933) kohta?
  - a) töötuse määr tõusis 25%-ni. (34)
  - b) **üldise hinnataseme juurdekasv oli keskmiselt 6–8% aastas. (54)**
  - c) kasutatav isiklik tulu langes rohkem kui 26%. (17)
  - d) depressioon algas 1929. aastal börsikrahhidega. (15)
6. Millised brutotöötasu alammäärad kehtivad Eestis 2020. aastal, kui inimene töötab täistööajaga?
  - a) 500 eurot kuus ja 2,97 eurot tunnis (17)
  - b) 540 eurot kuus ja 3,21 eurot tunnis (40)
  - c) **584 eurot kuus ja 3,48 eurot tunnis (58)**
  - d) 2020. aastaks ei ole enam töötasu alammäärasid kehtestatud (5)
7. Mart laenab Jukule 1. märtsil liitintressi printsiibil üheks kuuks 4000 eurot. Valida on kahe tingimuse vahel: kas intress 0,12% päevas või 3,75% kuus. Eeltoodut arvestades on Jukul soodsam maksta intressi
  - a) **0,12% päevas (71)**
  - b) **3,75% kuus (42)**
  - c) mõlemad võimalused on identsed (7)
8. Milline sündmus järgnevatest toimub lühiperioodil?
  - a) **Kooli võetakse tööle kaks uut õpetajat. (70)**
  - b) Õmblusvabrik ehitab Paidesse moemaja. (3)
  - c) Talude arvu juurdekasv Eestis on 4% aastas. (16)
  - d) Linna lisandub kolm suurt kaubanduskeskust. (1)
  - e) Õiged vastused on b ja d. (30)

9. Milline järgnevast ei ole tootmistegur?
- Tehasehoone (1)
  - Karjamaa (3)
  - Arvuti (10)
  - Aktsiad (66)**
  - kõik nimetatud on tootmistegurid (40)
10. Mõõdik on SKP inimese kohta (Maailmapanga 2018. a andmetel). Milline järjestus on rikkaimast vaeseimani?
- lirimaa, Eesti, Hiina, Egiptus (79)**
  - Hiina, Iirimaa, Egiptus, Eesti (26)
  - Iirimaa, Egiptus, Eesti, Hiina (14)
  - Egiptus, Hiina, Eesti, Iirimaa (1)
11. Nõudluskõver kajastab seost hüvise
- nõutava koguse ja tarbijate sissetuleku vahel (8)
  - hinna ja tootmiskulude vahel (1)
  - nõutava koguse ja kauba kvaliteedi vahel (1)
  - nõutava koguse ja tarbija eelistuste vahel (22)
  - hüvise hinna ja nõutava koguse vahel (88)**
12. Lorenzi kõver kajastab
- maksutulude laekumist sõltuvalt maksumäärast (12)
  - sissetulekute ebavõrdsust (13)**
  - kogukulutuste taset täishõive tasakaalu korral (11)
  - tarbimise piirkalduvust MPC (*marginal propensity to consume*) (41)**
  - inflatsiooni- ja töötuse määra seost (43)**
13. Rahvamajanduse koguprodukt ehk kogutoodang (*GNP*) erineb sisemajanduse koguproduktist (*GDP*)
- välismaal teenitud netotulu võrra (58)**
  - amortisatsioonikulu võrra (11)
  - kaudsete maksude võrra (10)
  - rahvatulu võrra (17)
  - netoeksporti võrra (24)
14. Kui riigi 20 miljonilisest tööealisest elanikkonnast on töötavaid 12 miljonit ning töötuid 2 miljonit, siis tööjõus osalemise määr (ehk aktiivsuse määr, *LFP*) on
- 10% (1)
  - 14,3% (3)
  - 60% (80)**
  - 70% (32)**
  - 80% (4)
15. Milline oli Eestis 2019. a. III kvartalis tööjõu-uuringu andmetel töötuse määr?
- 3,9% (43)**
  - 8,5% (40)
  - 9,8% (20)
  - 12,2% (14)
  - 15,1% (3)
16. Teatri direktor leidis, et kuna teatri tulud on vähenenud, tuleks piletite müügihinda 10% tõsta. Sama teatri pealavastaja on aga veendunud, et teatri tulud vähenevad, kui piletid kallinevad. Järelikult,
- mõlemad pidasid nõudlust mitteelastseks, kuigi erinevatel põhjustel. (10)
  - mõlemad pidasid nõudlust elastseks, kuigi erinevatel põhjustel. (13)
  - teatri direktor pidas nõudlust elastseks ja pealavastaja mitteelastseks. (49)**
  - teatri direktor pidas nõudlust mitteelastseks ja pealavastaja elastseks. (41)**
  - mõlemad pidasid nõudlust ühikuelastseks. (7)
17. Kui tööga hõivatute arv kasvab ning samal ajal töötute arv ei muutu, siis töötuse määr
- Kasvab (9)
  - Kahaneb (81)**
  - ei muutu (26)
  - võib nii kasvada kui ka kahaneda (4)

18. Mõõdik on energia tootmine maailmas. Ainult üks järjestus on ÕIGE – kogu toodetud energia, suurimast primaarsest allikast väikseimani. Milline on õige järjestus?
- a) kivisüsi; nafta+gaas; tuumaenergia; taastuvenergia; (49)
  - b) nafta+gaas; kivisüsi; taastuvenergia; tuumaenergia; (35)**
  - c) taastuvenergia; tuumaenergia; nafta+gaas; kivisüsi; (3)
  - d) nafta+gaas; taastuvenergia; tuumaenergia; kivisüsi; (33)
19. Milline kõver väljendab pöördvõrdelist seost töötuse ja inflatsioonimäära vahel lühiperioodil?
- a) Lorenzi kõver (26)
  - b) Lafferi kõver (18)
  - c) Phillipsi kõver (38)**
  - d) Keynesi kõver (35)
  - e) tootmisvõimaluste kõver (3)
20. Kohaliku toidupoe kliendikaardi kuutasu on 10 eurot. Kaart annab ostudelt allahindlust 20%. Kui palju peaksid kliendi igakuised kulutused selles kaupluses olema, et kliendikaardi kuutasu maksmine oleks tema jaoks mõistlik?
- a) vähemalt 10 eurot (2)
  - b) vähemalt 20 eurot (5)
  - c) vähemalt 50 eurot (80)**
  - d) vähemalt 60 eurot (33)